

УДК 636.2.083.312

Польовий Л.В., доктор с.-г. наук

Шкільняк С.М., магістрант

Вінницький національний аграрний університет

**ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ ІНТЕНСИВНОЇ ВІДГОДІВЛІ
ВИБРАКУВАНИХ КОРІВ**

Встановлено, що концентрація вибракуваних корів у підсобних підприємствах харчової промисловості дозволяє раціонально використати відходи та забезпечити інтенсивний рівень відгодівлі корів. Використання діючої будівлі на 200 корів після її технологічного переоснащення збільшує кількість скотомісць на 25% та виробництво яловичини від вибракуваних корів.

Ключові слова: приміщення, відгодівля, інтенсивна, вибракувані, корови, яловичина, харчові, підприємства

Відгодівля вибракуваних, старих, ялових, низькопродуктивних корів—одна із складових резервів збільшення виробництва яловичини, але вона покищо не використовується у повній мірі. Як правило, вибракуваних корів реалізують з ферм по виробництву молока без додаткової інтенсивної відгодівлі, хоча у ф. № 24 вона відмічена як відгодована худоба [1].

Виходить це тому, що в умовах молочних ферм практично не можливо організувати їх відгодівлю. Ускладнюється таке положення і тим, що вибракуваних корів у зв'язку з їх фізіологічним станом (лактація, сухостій, отелення, тільність і т. д.) можливо, після того, як від корів отримують телят і молоко. Решту корів вибраковують із-за яловості або хвороб. Тому вибракування їх йде круглий рік. Виходить так, що на молочній фермі на 400-600 голів одноразово набирається для відгодівлі всього 8-10 корів. Такої кількості тварин на відгодівлі недостатньо, щоб нормально завантажити обслуговуючий персонал, і тому оплата праці буде низькою. Можливий інший шлях - включити в обов'язки дояркам або скотарям догляд за вибракуваними коровами. В цьому випадку також немає чіткої організації інтенсивної відгодівлі вибракуваних корів. Піти по шляху їх накопичення в господарстві, а потім організувати відгодівлю також не вигідно [2].

У ряді господарств немає додаткових місць в приміщеннях для розміщення вибракуваних корів, оскільки на їх місце поступають нетелі або корови-первістки. Крім того, останнім часом все більше впроваджується потоково-цехова організація праці на фермах. За цією системою не передбачаються заходи щодо інтенсивної відгодівлі вибракуваних корів, будівлі і приміщення для цієї мети відсутні.

Істотно гальмує відгодівлю вибракуваних корів необхідність в додаткових кормах на фермах з виробництва молока, що вимагає в умовах промислового виробництва максимального їх використання [3].

Актуальним є створення спеціалізованої ферми по відгодівлі вибракуваних корів. Одним із віріантів є використання відходів (жом і м'яса) цукрових заводів.

Тому за договірною ціною представник підсобного підприємства цукрового або спиртового заводу закуповує корів у підприємствах з виробництва молока, які вибраковуються і розміщуються у корівнику для відгодівлі тварин на бразі, жомі та інших відходах харчової промисловості.

Методика досліджень. У відповідності до Відомчих норм технологічного проектування скотарських підприємств розроблено технологічну схему для розміщення вибракуваних корів у чотирьохрядному корівнику з прив'язним утриманням на відгодівлі. Передбачено мобільну роздачу кормів та механічне видалення гною. Відгодівлю проводять з використанням відходів харчової промисловості. Застосування організаційно - економічного механізму надходження вибракуваних корів на підприємства з виробництва продукції скотарства та їх реалізації після відгодівлі.

Результати досліджень. Основні технологічні особливості виробництва яловичини від вибракуваних корів зводяться до того, що відгодівлю вибракуваних корів потрібно вести в спеціалізованих господарствах по виробництву яловичини. В цьому випадку є можливість отримати найбільший ефект від їхньої відгодівлі і повністю виключити реалізацію дорослих тварин минувши відгодівлю. При цьому виникає така проблема, як спосіб утримання худоби. Передовою практикою і наукою доведено, що вибракуваних корів, що потупають з різних господарств, безприв'язно відгодовувати недоцільно. Тому в спеціалізованому господарстві з безприв'язним утриманням молодняку на відгодівлі для вибракуваних корів потрібна спеціальна будівля. У свою чергу, де застосовується прив'язне утримання молодняку, виробничі приміщення не підходять для відгодівлі корів за їх плануванню, розмірам стійл, годівницями, мікрокліматом і так далі. Немає і типових будівель для цієї мети, а типові проекти відгодівлі також не підходять для утримання дорослої худоби через недостатню довжину стійл - 1600-1700мм, збільшити стійла до 1.9-2.0 м не представляє можливості.

У зв'язку з цим пропонується використовувати корівник на 200 корів прив'язного утримання розміром 21x78 м на 250 вибракуваних корів для відгодівлі на жомі, барді або зеленій масі протягом 90-100 днів.

У переобладнаній будівлі збережене чотирирядне утримання корів на прив'язі, але розміри стійл за шириною зменшені з 1.2 до 1.0 м, а по довжині - збільшено з 1.7 до 2.0 м. підлоги з керамзитобетону замінені на дерев'яну торцеву шашку (відходи деревообробних підприємств). У проїздах передбачено підлоги з цеглини на ребро (рис. 1).

Видалення гною транспортерами ТСГ-160, напування з автонапувалок ПА-1, прив'язь - ОСК-25 «А» і мобільна роздача кормів збережені за типовим проектом № 801-322, але демонтовано устаткування для доїння корів.

Розрахунки показують, що використання переобладнаних корівників для відгодівлі вибракуваної дорослої худоби на підсобних підприємствах харчової промисловості дозволить щорічно додатково отримувати до 10-15% яловичини.

Дана робота потребує відповідної координації підприємств по виробництву молока з підприємствами харчової промисловості по надходженню вибракуваної худоби. Всі витрати на транспортування худоби розподіляються між договірними сторонами.

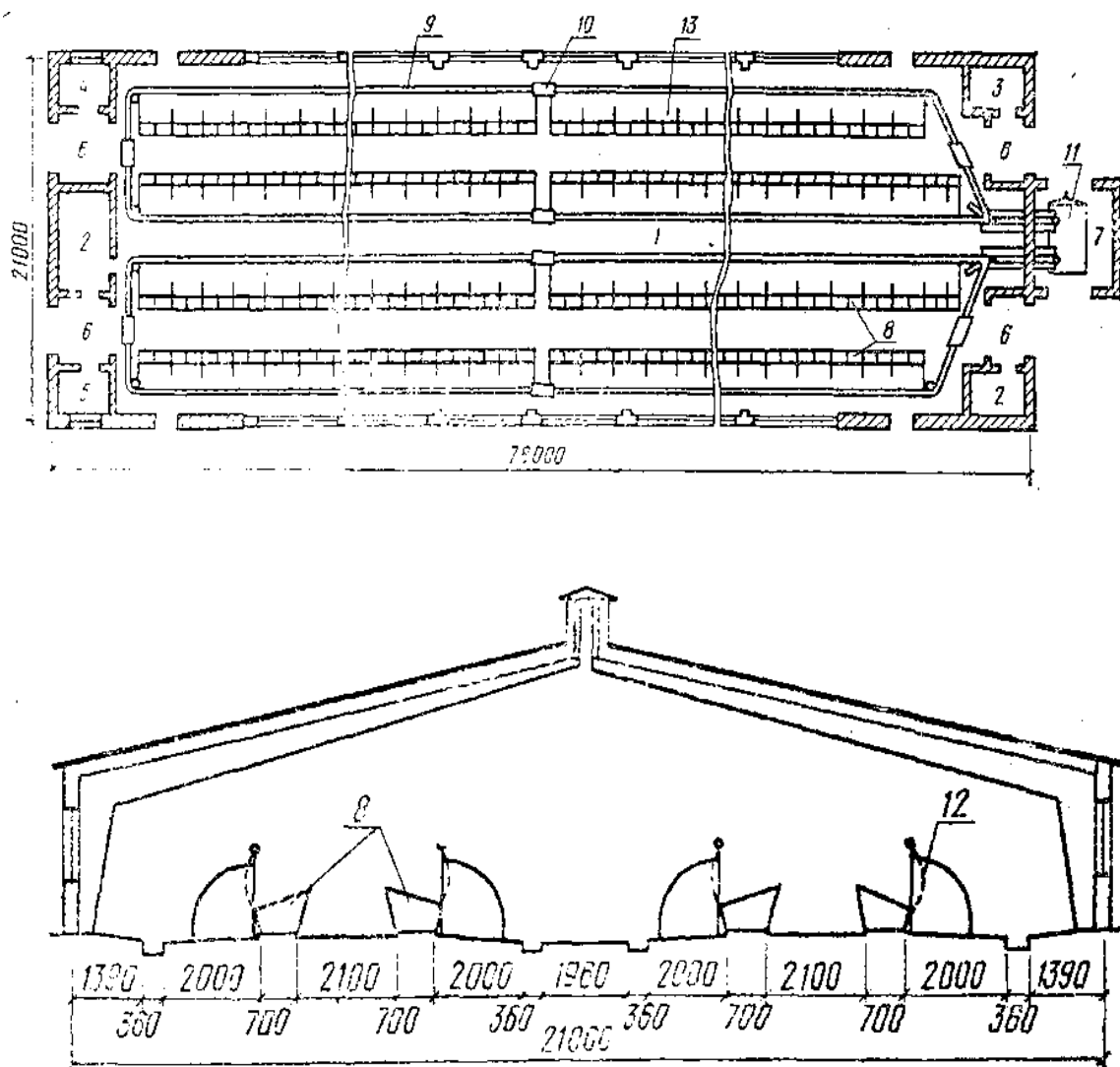

Рис. 1. План і розріз будівлі для утримання відгодівельної дорослої худоби на 250 скотомісць:

1 – приміщення для утримання корів; 2 – венткамера; 3 – електрощитова; 4 – приміщення для обслуговуючого персоналу; 5 – приміщення для кормів; 6 – тамбур; 7 – тамбур для транспорту по видаленню гною; 8 – годівниця; 9 – транспортер ТСГ-160; 10 – трап; 11 – причеп; 12 – прив'язь; 13 – стійло шириною 1000 мм.

Запропонована технологія відгодівлі вибракуваних корів не тільки збільшує виробництво яловичини, але й підвищує якість продукції та зменшує витрати при відгодівлі корів за рахунок використання дешевих відходів харчової промисловості. На перспективу можливо дані приміщення використати для відгодівлі вибракуваних корів на відходах від виробництва біопалива.

Доцільність для підприємств реалізації вибракуваних корів у підсобні підприємства харчової промисловості закладається у тому що, розрахунки за

реалізованих тварин можливі декількома шляхами: грошовою компенсацією або відходами харчової промисловості

Висновки: 1. Концентрація выбракуваних корів у підсобних підприємствах харчової промисловості дозволяє раціонально використати відходи та забезпечити інтенсивний рівень відгодівлі корів.

2. Використання діючої будівлі на 200 корів після її технологічного переоснащення збільшує кількість скотомісць на 25% та виробництво яловичини від выбракуваних корів,

3. Впровадження централізованої, планової, договірної схеми відгодівлі выбракуваної худоби – перспектива збільшення та покращення виробництва яловичини у підсобних підприємствах харчової промисловості.

Література

1. Полевой Л.В. Помещение для интенсивного откорма выбракуванных коров / Л.В.Полевой // Молочное и мясное скотоводство, 1981, № 10.-С.28-29.
2. Топіха В.І. Організаційно - економічний механізм створення і діяльності спільних підприємств у тваринництві (методичні і організаційні аспекти) В.І.Топіха // - (Автореферат дисертації кандидата економічних наук) 08.07.02.-економіка с.-г. і АПК / НАУ.-К.-1997.-17с.
3. Чорний Г.М. Складні відносини сільських господарств України / Г.М. Чорний // Зб. наук. праць Вінницького державного с. – г. інститут – Вінниця, 1998.-Вип.5 - С. 285-294.

Summary

Buildings for intensive fattening of culling cows/ Polyoviy L.V., Shkilnyak S.M.

It has been stated that concentration of culling cows in auxiliary enterprises of food industry permits the rational use of waste and provides an intensive level of fattening. Use of the building for 200 cows after its technological reconstruction increases number of place to 25 % and beef production from culling cows.

Key words: building, intensive, culling, cows, beef, food, enterprise, fattening.